

1. N. 7.

THESES PHILOSOPHICÆ,

QUAS,

INDULGENTE AMPLISS. FACULT. PHILOSOPH.

IN REGIA ACADEMIA ABOËNSI

Sub PRÆSIDIO

VIRI MAXIME REVERENDI atque CELEBERRIMI

DN. CAROLI MESTERTON,

S. S. Th. DOCT. Scient. Log. & Methaphyf. PROFESS.
REG. & ORD.

PUBLICO EXAMINI MODESTE SUBJICIT

GUSTAVUS ORRÆUS. And. Fil.

WIBURGENSIS,

DIE XXVIII. JUNII Anni MDCCLIX.

Loco Horisque Ante Meridiem Solitis.

ABOË, Impressit DIRECT. & TYPOGR. Reg. Magn. Duc.
Finland. JACOB MERCKELL.

VIRO Admodum Reverendo atque Praclarissimo,
D: no MICAELI HEINTZIO,
Ecclesiarum ad Syssmä & Hardola Savolaxiæ Præposito & Pa-
stori meritissimo, gravissimo.

VIRO Plurimum Reverendo atque Praclarissimo,
D: no PETRO HEINTZIO,
Pastori in Savitaipal & Suomiemi meritissimo.

VIRO Plurimum Reverendo atque Praclarissimo,
Dn. MAGNO ORRAEO,
Ecclesiarum quæ DEO in Taipalsari & Clemis Colliguntur
Pastori dignissimo.

Viro Plurimum Reverendo atque Praclarissimo,
Dn. JOHANNI FABRITIO,
Pastori Ecclesiæ quæ DEO in Tohmajervvi Careliæ Colli-
gitur, adcuratissimo.

VIRO Plurimum Reverendo atque Praclarissimo,
Dn ANDREÆ HERKEPÆO,
Pastori in Kerimäki vigilantissimo.

Benevolentiam, vestraque beneficia, Avunculi, Patruæ, optimi, atque
Cognati suavissimi, quæ nullo non tempore mihi largiter exhibui-
stis, dum in piam memoriam revoco, & serio perpendo; fateri
non dubito, tot tantaque eorum esse documenta, ut longe superent vires,
& meritum meum, utque adeo iis recensendis, nedum digne prædicandis
minime omnium par sim. Excipiatis tamen benigno ut soletis vultu pagel-
las has qualescunque, instar pignoris gratissimæ mentis, hæc primitias in-
comtas, fructicemque vestræ benignitatis. Ceterum quidquid ego non pos-
sum, larga suppleat benedictio divina, jubeatque Summum Numen, ut
salvi usque ad seram immo Nestoream senectam vivatis, vigeatis, florea-
tis! sic ex imis voveret medullis

NOMINUM VESTRORUM

cultor humillimus

GUSTAVUS A. ORRÆUS.



THESIS I.

Commune præjudicium, philosophiam superiorum facultatum ancillam esse, plerumque animam ita obsedit, ut philosophiæ vel nullum esse usum affirmant, vel certe non alium, nisi quod terminos quosdam & principia nonnulla facultatibus superioribus præbeat, quibus commode in rem suam utantur.

THES. II.

Quamvis præposterus hypothesium philosophicarum usus merito damnetur, non tamen ideo earum tollendus est usus.

THES. III.

Disciplinarum philosophicarum sobria cognitio futuro Theologo, tum ratione præparationis, tum ratione perceptionis, & defensionis veritatum Theologicarum non modo utilis verum etiam hypothetice necessaria est.

4

THES. IV.

CUm dubio careat, perfectionem & veritatem cognitionis nostræ consistere in idearum nostrarum cum rebus cognoscendis convenientia: non fas est suspicari philosophiam esse commentum cerebri humani, extra intellectum nihil habens, quod sibi in ipsis rebus respondeat.

THES. V.

Argumenta unitatem DEI plane evincentia non a libi quærenda esse existimamus, quam in ipsa illa nobis congenita DEI idea, quæ ut virtualiter complectitur quidquid ex lumine rationis de DEO cognosci possit, ita & procul dubio communis fons est omnium demonstrationum, quibus essentiæ Divinæ unitas demonstratur.

THES. VI.

Præsentium notitia in hominibus ob finitam eorundem essentiam sat angustis coarctata est limitibus, multa enim intellectum humanum superant, multa etiam sunt, quæ ex parte tantum cognoscimus.

THES. VII.

EX natura rei cognoscitur ejus finis & vicissim, pro naturæ autem cognitione oritur ejus æstimatio, & pro æstimatione amor.

THES. VIII.

ANonymi cujusdam definitionem libertatis seu voluntatis humanæ, *per fortio-rem conceptus inclinatio-*

nationem, & qui exinde oriuntur muscalorum membrorumque motus, perquam monstruosam esse nulli dubitamus asserere.

THES. IX.

Possibilium quæ talium consequentias nemini imputandas esse existimamus.

THES. X.

Nihil infirmius esse autumamus, quam fundamentum hujus a nonnullis olim, & adhuc forsitan defensæ opinionis: *animam scire posse per se futura contingentia.*

THES. XI.

Lapsum generis humani sacris in literis luculenter satis exponi, neminem Christianorum esse qui merito dubitet, arbitramur; sed an idem lapsus etiam e lumine naturæ nobis pateat, res altioris videtur indaginis.

THES. XII.

Differentia idearum formalis, & materialis, unitatem vis animæ non tollit, sed gradum & limitationem infert.

THES. XIII.

Ratiocinium cum sit repræsentatio relationis duorum judiciorum, judicamus hoc ex toto non

ad tertiam mentis operationem referri debere, sed partim sub prima & secunda mentis operationibus contineri, adeoque ratiocinium judicium mediatum, commode dici posse existimamus.

THES. XIV.

Ideæ innatæ sunt, quæ ipsa conscientia animæ involvuntur, & ex eadem proxime derivantur.

THES. XV.

Criterium idearum innatarum est earum determinabilitas per sensationem animæ intimam.

THES. XVI.

Theologia naturalis in nobis non est actu primo, sed potentia, nec ante rationis usum datur.

THES. XVII.

Theologia naturalis in statu integritatis, ad notitiam DEI consequendam adæquatam homini fuit insufficientis, adeoque immediata opus fuit Divina revelatione, etiamsi homo in concreata perfectione mansisset.

THES. XVIII.

EXperientia, ut omnis cognitionis humanæ, ita etiam fundamentum est demonstrationis existentiae DEI.

THES. XIX.

Permissio mali moralis, plures perfectiones manifestat Divinas, quam ejusdem impeditio miraculosa.

THES. XX.

Moralitas actionum consistit in actionum bonitate vel pravitate.

THES. XXI.

Actiones liberæ non dantur indifferentes, sunt enim omnes actiones objective vel subjective morales.

THES. XXII.

Moralitas actionum objectiva est eà, quæ dependet ex actionum natura, in nexu cum agente ipso, sine accedente auctoritate superioris. Moralitas subjectiva, quæ ex voluntate superioris dependet.

THES.

THES. XXIII.

Actiones mixtæ, quibus ex pluribus malis, quorum unum necessario agendum eligitur minus, non omni destituuntur moralitate.

THES. XXIV.

Fundamentum moralitatis est natura moralis agentis, actionis moralitas objectiva, & voluntas DEI.

SOLI DEO GLORIA.

